

Šis dokuments ir izveidots vienīgi dokumentācijas nolūkos, un iestādes neuzņemas nekādu atbildību par tā saturu

► **B**

EIROPAS CENTRĀLĀS BANKAS LĒMUMS (ES) 2015/774

(2015. gada 4. marts)

par otrreizējo tirgu valsts sektora aktīvu iegādes programmu (ECB/2015/10)

(OV L 121, 14.5.2015., 20. lpp.)

Grozīts ar:

Oficiālais Vēstnesis

Nr. Lappuse Datums

► **M1** Eiropas Centrālās bankas Lēmums (ES) 2015/2101 (2015. gada 5. novembris) L 303 106 20.11.2015.

EIROPAS CENTRĀLĀS BANKAS LĒMUMS (ES) 2015/774**(2015. gada 4. marts)****par otrreizējo tirgu valsts sektora aktīvu iegādes programmu
(ECB/2015/10)**

EIROPAS CENTRĀLĀS BANKAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 127. panta 2. punkta pirmo ievilkumu,

ņemot vērā Eiropas Centrālo banku sistēmas un Eiropas Centrālās bankas Statūtus un jo īpaši to 12.1. panta otro daļu saistībā ar 3.1. panta pirmo ievilkumu un 18.1. pantu,

tā kā:

- (1) Saskaņā ar Eiropas Centrālo banku sistēmas un Eiropas Centrālās bankas Statūtu (turpmāk – “ECBS Statūti”) 18.1. pantu, lai sasniegtu ECBS mērķus, Eiropas Centrālā banka (ECB) un to dalībvalstu nacionālās centrālās bankas, kuru valūta ir euro (turpmāk – “NCB”), var darboties finanšu tirgos, tostarp tieši pērkot un pārdodot tirgojamus instrumentus.
- (2) ECB Padome 2014. gada 4. septembrī nolēma uzsākt trešo nodrošināto obligāciju iegādes programmu (turpmāk – “NOIP3”) un ar aktīviem nodrošinātu vērtspapīru iegādes programmu (turpmāk – “ABS iegādes programma”). Šo aktīvu iegādes programmu un 2014. gada septembrī ieviesto ilgāka termiņa refinansēšanas mērķoperāciju mērķis ir turpmāk uzlabot monetārās politikas transmisiju, atbalstīt eurozonas tautsaimniecības kreditēšanu, mīkstināt mājsaimniecību un uzņēmumu aizņēmumu nosacījumus un veicināt inflācijas atgriešanos aptuveni 2 % līmenī, kas atbilst ECB galvenajam mērķim, proti, uzturēt cenu stabilitāti.
- (3) ECB Padome 2015. gada 22. janvārī nolēma, ka aktīvu iegāde jāpaplašina, ietverot arī otrreizējo tirgu valsts sektora aktīvu iegādes programmu (turpmāk – “VSIP”). NCB proporcionāli savām attiecīgajām daļām ECB kapitāla atslēgā un ECB VSIP ietvaros var tieši iegādāties atbilstošus tirgojamus parāda vērtspapīrus no atbilstošiem darījuma partneriem otrreizējos tirgos. Šis lēmums tika pieņemts kā daļa no vienotās monetārās politikas, lai ņemtu vērā vairākus faktorus, kas būtiski palielinājuši lejupvērstus riskus attiecībā uz cenu attīstību vidēja termiņa perspektīvā, tādējādi apdraudot ECB galvenā mērķa – uzturēt cenu stabilitāti – sasniegšanu. Minētie faktori ir šādi – pieņemto monetārās politikas pasākumu radītā monetārā stimula apjoms nav sasniedzis plānoto, lielākā daļa faktiskās un gaidāmās inflācijas rādītāju – gan galvenie rādītāji, gan arī rādītāji, kuros nav iekļauti svārstīgie

▼B

komponenti, piem., enerģija un pārtika, – ir pazeminājušies, tuvojoties vēsturiski zemākajam līmenim, un ir pastiprinājušies ievērojamā naftas cenu krituma iespējamā netiešā ietekme uz darba samaksu un cenām.

- (4) VSIP ir samērīgs pasākums, lai mazinātu riskus attiecībā uz cenu attīstību, jo tas vēl vairāk mīkstinās monetāros un finanšu nosacījumus, tostarp ar eurozonas nefinanšu sabiedrību un mājsaimniecību aizņēmumu nosacījumiem saistītos, tādējādi palielinot eurozonas kopējos izdevumus patēriņam un ieguldījumiem un veicinot inflācijas atgriešanos nedaudz zem 2 % līmeņa vidējā termiņā. Tā kā galvenās ECB procentu likmes ir viszemākajā līmenī un tiek uzskatīts, ka privātā sektora aktīvu iegādes programmām ir pamanāms, bet nepietiekams tvērums attiecībā uz dominējošajiem lejupvērstajiem riskiem, kas apdraud cenu stabilitāti, Eurosistēmas monetārās politikas pasākumi ir jāpapildina ar VSIP, kas ir instruments ar augstu transmisijas potenciālu attiecībā uz reālo tautsaimniecību. Tā kā VSIP sekmē portfeļa līdzsvarošānu, iegādes ievērojamais apjoms programmas ietvaros veicinās pamata monetārās politikas mērķa – mudināt finanšu starpniekus aktīvāk nodrošināt likviditāti starpbanku tirgiem un kreditēt eurozonas tautsaimniecību – sasniegšanu.
- (5) VSIP ietverti vairāki aizsargmehānismi, lai nodrošinātu, ka paredzētā iegāde ir samērīga ar programmas mērķiem un ka programmas izstrādē ir pienācīgi ņemti vērā saistītie finanšu riski, ierobežojot tos ar riska pārvaldības palīdzību. Lai nodrošinātu atbilstošu tirgojamo parāda vērtspapīru tirgu raitu darbību un neradītu šķēršļus normālai parādu restrukturizācijai, Eurosistēmas centrālajām bankām noteiks minēto vērtspapīru iegādes ierobežojumus.
- (6) VSIP pilnībā atbilst Līgumos noteiktajiem Eurosistēmas centrālo banku pienākumiem, tostarp monetārās finansēšanas aizliegumam, un tā netraucē Eurosistēmai darboties saskaņā ar principu, kas paredz atvērta tirgus ekonomiku, kurā valda brīva konkurence.
- (7) Ar VSIP, ABS iegādes programmu un NOIP3 tirgū nodrošinātās likviditātes kopējais mēneša iegāžu apjoms sasniegs 60 miljardus euro. Iegādes paredzēts veikt līdz 2016. gada septembra beigām un katrā ziņā līdz brīdim, kad ECB Padome pārliecināsies, ka vērojama noturīga inflācijas līmeņa noregulēšanās atbilstoši mērķim vidējā termiņā nodrošināt inflācijas līmeni nedaudz zem 2 % līmeņa.
- (8) Eurosistēma paskaidro, ka VSIP efektivitātes nodrošināšanas nolūkā tā plāno veikt tirgojamo parāda vērtspapīru iespējamo iegādi VSIP ietvaros ar tādiem pašiem noteikumiem (*pari passu*) kā privātie ieguldītāji, ievērojot šādu instrumentu nosacījumus.
- (9) Eurosistēmas veiktā tirgojamo parāda instrumentu iegāde VSIP ietvaros jāīsteno decentralizēti, pienācīgi ievērojot tirgus cenu veidošanas un tirgus darbības apsvērumus, un tā jākoordinē ECB, tādējādi nodrošinot Eurosistēmas monetārās politikas vienotību,

▼B

IR PIENĒMUSI ŠO LĒMUMU.

*1. pants***VSIP izveide un darbības joma**

Eurosistēma ar šo izveido VSIP, kuras ietvaros Eurosistēmas centrālās bankas, ievērojot īpašus nosacījumus, iegādājas atbilstošus tirgojamus parāda vērtspapīrus 3. panta izpratnē no atbilstošiem darījuma partneriem, kā tie noteikti 7. pantā.

*2. pants***Definīcijas**

Šajā lēmumā piemēro šādas definīcijas:

- 1) “Eurosistēmas centrālās bankas” ir ECB un to dalībvalstu nacionālās centrālās bankas, kuru valūta ir euro (turpmāk – “NCB”);
- 2) “atzīta aģentūra” ir struktūra, kuru Eurosistēma klasificē kā atzītu aģentūru VSIP vajadzībām;
- 3) “starptautiska organizācija” ir struktūra Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 575/2013 ⁽¹⁾ 118. panta nozīmē, kuru Eurosistēma klasificē kā starptautisku organizāciju VSIP vajadzībām;
- 4) “daudzpusēja attīstības banka” ir struktūra Regulas (ES) Nr. 575/2013 117. panta 2. punkta nozīmē, kuru Eurosistēma klasificē kā daudzpusēju attīstības banku VSIP vajadzībām;
- 5) “pozitīvs pārskatīšanas rezultāts” ir vēlākais no diviem tālāk minētajiem lēmumiem, pieņemot, ka iegādes atsākšanai VSIP ietvaros ir vajadzīgi abi lēmumi – Eiropas Stabilitātes mehānisma Direktoru padomes lēmums un, ja Starptautiskais Valūtas fonds līdzfinansē finanšu palīdzības programmu, Starptautiskā Valūtas fonda Valdes lēmums, ar ko apstiprina nākamo izmaksu attiecīgajā programmā.

Definīciju 2.–4. punktā minēto struktūru sarakstus publicē ECB interneta lapā.

*3. pants***Tirgojamu parāda vērtspapīru atbilstības kritēriji**

1. Euro denominēti tirgojami parāda vērtspapīri, ko emitējušas to dalībvalstu centrālās valdības, kuru valūta ir euro, atzītas aģentūras, kuras atrodas eurozonā, starptautiskas organizācijas, kuras atrodas eurozonā, un daudzpusējas attīstības bankas, kuras atrodas eurozonā, ir atbilstoši iegādei VSIP ietvaros, ko veic Eurosistēmas centrālās bankas, ar nosacījumu, ka tiek izpildītas šajā pantā noteiktās prasības. Īpašos apstākļos – nespējot veikt iegādi visā paredzētajā apjomā – ECB Padome var nolemt iegādāties citu struktūru, kuras atrodas eurozonā, emitētus tirgojamus parāda vērtspapīrus saskaņā ar 4. punkta nosacījumiem.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 26. jūnija Regula (ES) Nr. 575/2013 par prudenciālajām prasībām attiecībā uz kredītiestādēm un ieguldījumu brokeru sabiedrībām un ar ko groza Regulu (ES) Nr. 648/2012 (OV L 176, 27.6.2013., 1. lpp.).

▼B

2. Lai tirgojami parāda vērtspapīri būtu atbilstoši iegādei VSIP ietvaros, tie atbilst Eurosistēmas kredītooperācijām noteiktajiem tirgojamo aktīvu atbilstības kritērijiem saskaņā ar Pamatnostādnes ECB/2011/14 ⁽¹⁾ I pielikumu ar nosacījumu, ka tiek izpildītas šādas prasības:

- a) tirgojamo parāda vērtspapīru emitentam vai garantijas devējam ir kredītvērtējums, kas atbilst vismaz 3. līmeņa kredītspējai Eurosistēmas saskaņotajā reitingu skalā un ko vismaz viena publiska kredītreitinga veidā piešķirusi Eurosistēmas kredītvērtējuma sistēmā atzīta ārējā kredītvērtējuma iestāde (*ECAI*);
- b) ja pieejami vairāki *ECAI* emitenta vai *ECAI* garantijas devēja reitingi, piemēro “pirmā labākā” noteikumu, t. i., ņem vērā labāko pieejamo *ECAI* emitenta vai garantijas devēja reitingu. Ja atbilstību kredītvērtējuma prasībai konstatē uz *ECAI* garantijas devēja reitinga pamata, garantijai jāatbilst pieņemamas garantijas iezīmēm, kas noteiktas Pamatnostādnes ECB/2011/14 I pielikuma 6.3.2. iedaļas c) apakšpunkta i) līdz iv) punktā;
- c) ja atzītas *ECAI* sniegts emitenta vai garantijas devēja kredītvērtējums neatbilst vismaz 3. līmeņa kredītspējai Eurosistēmas saskaņotajā reitingu skalā, par atbilstošiem uzskata tikai tādus tirgojamus parāda vērtspapīrus, kurus emitējušas vai pilnībā garantējušas eurozonas dalībvalstu centrālās valdības finanšu palīdzības programmas ietvaros un kuriem ECB Padome saskaņā ar Pamatnostādnes ECB/2014/31 ⁽²⁾ 8. pantu ir apturējusi Eurosistēmas kredītspējas sliekšņa piemērošanu;
- d) ja tiek veikta esošas finanšu palīdzības programmas pārskatīšana, VSIP iegāžu atbilstību aptur, atsākot to tikai pozitīva pārskatīšanas rezultāta gadījumā.

3. Lai parāda vērtspapīri 1. un 2. punkta nozīmē būtu atbilstoši iegādei VSIP ietvaros, to atlikušais termiņš attiecīgās Eurosistēmas centrālās bankas veiktas iegādes brīdī ir vismaz divi gadi, bet nepārsniedz 30 gadus. Lai veicinātu raitu īstenošanu, tirgojami parāda instrumenti ar 30 gadu un 364 dienu atlikušo termiņu ir atbilstoši iegādei VSIP ietvaros. Ja nav iespējams veikt centrālo valdību un atzītu aģentūru emitētu tirgojamo parāda instrumentu iegādi visā paredzētajā apjomā, nacionālās centrālās bankas aizstāšanas nolūkā veic arī starptautisku organizāciju un daudzpusēju attīstības banku emitētu tirgojamo parāda instrumentu iegādi.

⁽¹⁾ 2011. gada 20. septembra Pamatnostādne ECB/2011/14 par Eurosistēmas monetārās politikas instrumentiem un procedūrām (OV L 331, 14.12.2011., 1. lpp.).

⁽²⁾ 2014. gada 9. jūlija Pamatnostādne ECB/2014/31 par papildu pagaidu pasākumiem attiecībā uz Eurosistēmas refinansēšanas operācijām un nodrošinājuma atbilstību, kā arī grozījumiem Pamatnostādņē ECB/2007/9 (OV L 240, 13.8.2014., 28. lpp.).

▼B

4. Eurosistēmas centrālās bankas īpašos apstākļos var sniegt ECB Padomei ierosinājumus par publiskām nefinanšu sabiedrībām, kas atrodas to jurisdikcijā un emitē tirgojamus parāda instrumentus, kurus varētu iegādāties kā aizstājējus gadījumā, ja nav iespējams veikt centrālo valdību un atzītu aģentūru emitētu tirgojamo parāda instrumentu iegādi visā paredzētajā apjomā. Ierosinātā publiskā nefinanšu sabiedrība atbilst vismaz abiem tālāk minētajiem kritērijiem:

— tā ir “publiska nefinanšu sabiedrība”, kā noteikts Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) Nr. 549/2013 ⁽¹⁾,

— tā ir “valsts sektora” iestāde, proti, iestāde Padomes Regulas (EK) Nr. 3603/93 ⁽²⁾ 3. panta nozīmē.

Euro denominēti tirgojami parāda instrumenti, kurus emitējušas šādas publiskas nefinanšu sabiedrības, kas atrodas eurozonā, un kuri atbilst i) atbilstības kritērijiem, kas saskaņā ar Pamatnostādnes ECB/2011/14 I pielikuma 6.2.1. iedaļu noteikti tirgojamiem aktīviem kā nodrošinājumam Eurosistēmas monetārās politikas operācijām, un ii) 2. un 3. punkta prasībām, pēc ECB Padomes apstiprinājuma ir atbilstoši iegādei VSIP ietvaros kā aizstājēji.

5. Tirgojamu parāda instrumentu iegāde par nominālvērtību ar negatīvu ienesīgumu (vai zemāko iespējamo ienesīgumu) attiecībā pret noguldījumu iespējas procentu likmi principā ir pieļaujama.

4. pants

Ierobežojumi iegādes veikšanai

1. Lai nodrošinātu atbilstošu vērtspapīru tirgus cenas veidošanos, tādu jaunas vai papildu emisijas vērtspapīru un tirgojamo parāda instrumentu iegāde, kuru atlikušais termiņš beidzas nedaudz pirms vai pēc emitējamo tirgojamo parāda instrumentu termiņa, nav pieļaujama laikposmā, ko noteiks ECB Padome (“pārtraukuma periods”). Sindicētu emisiju gadījumā pārtraukuma periodu, cik vien tas iespējams, cenšas ņemt vērā pirms emisijas.

2. Parāda vērtspapīru, kurus emitējušas vai pilnībā garantējušas eurozonas dalībvalstu centrālās valdības finanšu palīdzības programmas ietvaros, iegādes periods VSIP ietvaros pēc katras programmas pozitīva pārskatīšanas rezultāta vienmēr ir tikai divi mēneši, izņemot, ja īpašu apstākļu dēļ iegāžu veikšana tiek apturēta pirms minētā perioda vai tiek turpināta pēc minētā perioda un līdz nākamās pārskatīšanas sākumam.

⁽¹⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 21. maija Regula (ES) Nr. 549/2013 par Eiropas nacionālo un reģionālo kontu sistēmu Eiropas Savienībā (OV L 174, 26.6.2013., 1. lpp.).

⁽²⁾ Padomes 1993. gada 13. decembra Regula (EK) Nr. 3603/93, ar ko precizē definīcijas, lai piemērotu Līguma 104. pantā un 104.b panta 1. punktā minētos aizliegumus (OV L 332, 31.12.1993., 1. lpp.).

▼B*5. pants***Iegādes ierobežojumi****▼M1**

1. Ievērojot 3. panta noteikumus, tirgojamiem parāda vērtspapīriem, kas atbilst 3. pantā noteiktajiem kritērijiem, VSIP ietvaros pēc turējumu konsolidēšanas visos Eurosistēmas centrālo banku portfeļos piemēro emisijas proporcijas ierobežojumu katram starptautiskajam vērtspapīru identifikācijas numuram.

No 2015. gada 10. novembra emisijas proporcijas ierobežojums ir 33 % apjomā katram ISIN. Atkāpjoties no iepriekš noteiktā, emisijas proporcijas ierobežojumu nosaka 25 % apjomā katram ISIN attiecībā uz tiem atbilstošiem tirgojamiem parāda vērtspapīriem, kuri ietver kopējas rīcības klauzulu (*collective action clause*; KRK), kas atšķiras no Ekonomikas un finanšu komitejas izstrādātā euro zonas KRK modeļa, kuru dalībvalstis piemēro saskaņā ar Līguma par Eiropas Stabilitātes mehānisma izveidi 12. panta 3. punktu, un šo emisijas proporcijas ierobežojumu palielina līdz 33 %, katrā atsevišķā gadījumā pārbaudot, vai katra ISIN 33 % turējums, nerada situāciju, kurā parādu normālu restrukturizāciju ietekmētu Eurosistēmas centrālo banku bloķējošā mazākuma iegūšana.

▼B

2. Lēmuma 3. panta 2. punkta c) apakšpunktā minētajiem parāda vērtspapīriem piemēro citu proporcijas ierobežojumu.

3. Visu atbilstošu tirgojamo parāda vērtspapīru kopumam attiecībā uz 3. pantā definētajiem atlikušajiem termiņiem VSIP ietvaros pēc turējumu konsolidēšanas visos Eurosistēmas centrālo banku portfeļos piemēro kopējo ierobežojumu 33 % apjomā no viena emitenta vērtspapīru atlikuma.

*6. pants***Portfeļu sastāvs**

1. Tirgojamos parāda vērtspapīrus, kas ir atbilstoši iegādei VSIP ietvaros, iegādājas tā, lai 12 % no to kopvērtības veidotu atbilstošu starptautisku organizāciju un daudzpusēju attīstības banku emitēti vērtspapīri, un 88 % – atbilstošu centrālo valdību un atzītu aģentūru emitēti vērtspapīri. ECB Padome var pārskatīt minētās sastāva proporcijas. Atbilstošu starptautisku organizāciju un daudzpusēju attīstības banku emitētu parāda vērtspapīru iegādi veic tikai NCB.

2. NCB iegādājas 92 % no tirgojamo parāda vērtspapīru, kas ir atbilstoši iegādei VSIP ietvaros, iegāžu kopējās tirgus vērtības, un atlikušos 8 % iegādājas ECB. Iegāžu sadalījums pa jurisdikcijām atbilst attiecīgajām daļām ECB kapitāla parakstīšanas atslēgā, kā minēts ECBS Statūtu 29. pantā.

▼B

3. Eurosistēmas centrālās bankas VSIP ietvaros iegādājamo tirgojamo parāda vērtspapīru sastāvam piemēro specializācijas shēmu. Ja objektīvu apstākļu dēļ nav iespējams iekļauties minētajā shēmā, ECB Padome atļauj *ad hoc* novirzes no specializācijas shēmas vai nosaka citas izmaiņas, kas ir ieteicamas VSIP kopējo monetārās politikas mērķu sasniegšanas nolūkā. Katra NCB iegādājas tādu emitentu atbilstošos vērtspapīrus, kuri atrodas tās attiecīgajā jurisdikcijā. Atbilstošu starptautisku organizāciju un daudzpusēju attīstības banku emitētus vērtspapīrus var iegādāties visas NCB. ECB iegādājas vērtspapīrus, kurus emitējušas visu jurisdikciju centrālās valdības un atzītās aģentūras.

*7. pants***Atbilstošie darījuma partneri**

Šādi darījuma partneri ir VSIP atbilstošie darījuma partneri:

- a) iestādes, kas atbilst daļībai Eurosistēmas monetārās politikas operācijās noteiktajiem atbilstības kritērijiem saskaņā ar Pamatnostādnes ECB/2011/14 I pielikuma 2.1. iedaļu; un
- b) citi darījuma partneri, ko Eurosistēmas centrālās bankas izmanto savu euro denominēto vērtspapīru portfeļu ieguldīšanai.

*8. pants***Caurredzamība**

1. Eurosistēma sava nedēļas konsolidētā finanšu pārskata komentāru daļā ik nedēļu publicē VSIP ietvaros turēto vērtspapīru kopējo bilances vērtību.
2. Eurosistēma ik mēnesi publicē savu VSIP turējumu vidējo svērto atlikušo termiņu, iedalot pēc emitenta rezidences un nodalot starptautiskās organizācijas un daudzpusējās attīstības bankas no citiem emitentiem.
3. VSIP ietvaros turēto vērtspapīru bilances vērtība ik nedēļu tiek publicēta ECB interneta lapas atklātā tirgus operāciju sadaļā.

*9. pants***Vērtspapīru aizdošana**

Lai nodrošinātu VSIP efektivitāti, Eurosistēma dara VSIP ietvaros iegādātos vērtspapīrus pieejamus aizdošanai, tostarp iesaistīšanai repo darījumos.

*10. pants***Nobeiguma noteikums**

Šis lēmums stājas spēkā dienā pēc tā publicēšanas ECB tīmekļa vietnē. To piemēro no 2015. gada 9. marta.